

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil student: **Bc. Daniel FLODER**

Název práce: **Lichtenštejnsko mezi přímou demokracií a absolutní monarchií? Cesta k nové lichtenštejnské ústavě**

Vedoucí práce:

PhDr. Miroslav Kunštát, Ph.D., KNRS

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Předložená diplomová práce analyzuje proces novelizace ústavy Lichtenštejnského knížectví (2003), s ní spojené kontroverze mezi knížetem Hansem Adamem II. a vládou, resp. i dopady na ústavně-politický systém Lichtenštejnska. Autor se v ní pokouší potvrdit hypotézu, že i přes výrazné posílení kompetencí hlavy státu nedošlo k zásadní změně politického systému, resp. někdy v této souvislosti zmiňovanému posunu směrem k absolutní monarchii.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Autor si předsevzal zpracovat téma, které prozatím v české odborní literatuře absentuje, případně bylo jen okrajově zmíněno v jiných souvislostech. Lichtenštejnsko je přitom zemí nám velmi blízkou, jakkoliv naše země „spojují“ často témata velmi konfliktní (majetkoprávní otázky v souvislosti s konfiskacemi knížecího majetku na území dnešní ČR). Vzájemnými vztahy se sice zabývá dnes již rozsáhlá odborná produkce vzešlá z činnosti (či podnětů) společné Česko-lichtenštejnské komise historiků, zřízené oběma vládami, ta ovšem „kvalitu“ či kompatibilitu ústavně-politických systémů obou zemí nezkoumá – a v zásadě ani nijak nezpochybňuje. Tak dalekosáhlé cíle neformuloval ani autor této práce, zaměřil se primárně na zkoumání rozsahu politické moci panovníka, konkrétních ústavních změn v pravomocích knížete po r. 2003 - a s ohledem na předchozí i následný vývoj i jejich skutečnými i hypotetickými dopady. Práce má logickou a dobře zdůvodněnou strukturu (od ústavně-teoretické a historické části přes analýzu ústavních debat a výsledků ústavního referenda až k velmi podrobnému rozboru novelizovaných pasáží ústavy). Zde pracuje – na pozadí obecnější politologické, státně-teoretické a historické literatury – především s jednotlivými návrhy ústavní novely (knížecím, konkurenčním vládním, resp. i návrhem kompromisním) a ústavními komentáři – a to při průběžném zhodnocení široké veřejné diskuse v médiích. Pro svoji práci autor využil rozsáhlý a ve vztahu k tématu i víceméně kompletní korpus pramenů a literatury.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce se vyznačuje kultivovaným a exaktním jazykovým projevem, citace i poznámkový aparát plně vyhovují požadavkům kladeným na tento typ kvalifikační práce.

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

[X] Theses [X] Turnitin [] Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly: 10 % Overall Similarity (Theses), 20 % (Turnitin), tj. výsledek je v normě (shodují se hlavně bibliografické odkazy a citace analyzovaných norem, resp. článků ústavy)

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Autor ve své práci prokázal schopnost organicky propojit ústavně-právní, právně-historické, historické i politologické přístupy k tak komplexnímu tématu, jakým je (poměrně zásadní) novelizace ústavy FL jakožto státu s hlubokou monarchickou tradicí na jedné straně, a široce participativní (přímou) demokracií na straně druhé. Specifika lichtenštejnské monarchie popisuje na základě širší komparace a stanovení typologie monarchií v dnešním světě, identifikuje ji v tomto kontextu jako jednu z výjimek jinak všeobecně přijímaného konceptu tzv. králova dilematu, podle něhož v procesu modernizačních reforem dochází – se souhlasem monarchy - k postupnému oklešťování a zpřesňování panovnické moci (v monarchických státech menších či „trpasličích“ naopak větší blízkost a „intimnost“ vztahů mezi panovníkem a „poddanými“ vede k tomu, že pravomoci monarchy zůstávají poměrně extenzivní, aniž by brzdily modernizační změny). Tato výjimka je zřetelná zejména z velmi pečlivě zpracované analýzy všech novelizovaných článků (s. 56-85), z níž je patrná i historická geneze těchto změn, resp. i jejich kritika ve vazbě na možné negativní dopady pro stabilitu státu a demokracie obecně.

6. SPOLUPRÁCE S VEDOUČÍM PRÁCE (komunikace s vedoucím práce, schopnost reflektovat připomínky, posun od původního záměru apod.)

Komunikace s vedoucím práce byla průběžná a detailní. Vedla přitom k určitému zúžení původně formulovaného katalogu výzkumných otázek (některé z nich by si vyžadovaly i aplikaci speciálních politologických a sociologických metod, pro něž by bylo mj. velmi komplikované získat příslušná data), resp. i ke zkrácení některých původně příliš detailních pasáží (zejm. v teoretické části). Větší důraz byl posléze kladen na vlastní analýzu novelizovaných článků ústavy ve světle disponibilních ústavních komentářů.

7. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Během ústní obhajoby by autor mohl stručně shrnout v čem představuje ústavní novela z r. 2003 posílení knížecích pravomocí a jaké prvky do ní byly nově zakomponovány jako jejich „vyvážení“. Zároveň by mohl představit nejdůležitější/nejhlasitější *externí* námitky proti knížecí novele (zejména z Benátské komise, resp. od expertů Rady Evropy) a posoudit jejich relevanci.

8. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (A a B výborně, C a D velmi dobře, E dobře, F nevyhověl):

Diplomovou práci D. Flodera doporučuji k obhajobě a navrhuji její klasifikaci stupněm A.

V Praze 14. září 2023

(PhDr. Miroslav Kunštát, Ph.D.)